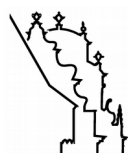

**PROJEKT REMONTU ODCINKA „B” MURÓW MIEJSKICH, WIEŻY
BRAMY POLSKIEJ
ORAZ BASZTY PIASKOWEJ W BYCZYNIE**

Opis prac budowlanych

Wrocław, 20 II 2023 r.

Autorska Pracownia arch. Macieja Małachowicza
52-233 Wrocław, ul. Parafialna 16,
tel. 071 345 26 54,
email: zabytki@rewaloryzacja.com,
www.rewaloryzacja.com

Wieża Bramy Polskiej:

Pokrycie dachu wieży Bramy Polskiej należy rozebrać i zastąpić nowym, wykonanym z dachówki ceramicznej, mrozoodpornej, karpiówki w łuskę.

Łaty i kontrłaty więźby wieży Bramy Polskiej do usunięcia i zastąpienia nowymi. Więźba dachowa wieży Bramy Polskiej powinna zostać poddana oględzinom po zdjęciu pokrycia i ołatowania. Elementy zachowane w dobrym stanie pozostawić, w miarę potrzeby ociosać i impregnować. Pozostałe fragmenty więźby wymienić.

Na wysokości istniejącego otworu drzwiowego w elewacji zachodniej wieży Bramy Polskiej wykonać ganek w konstrukcji drewnianej, biegnący wzdłuż ściany do miejsca łączenia wieży z kurtyną muru. Ganek założyć na konsolach drewnianych kotwionych do murów (w partii południowej) oraz konsolach kamiennych wstawionych we wtórnie zamurowane, widoczne w licu muru otwory po analogicznych elementach (pod drzwiami w elew. Zachodniej). Drzwi wejściowe z ganku do wieży przekryć daszkiem, szerokim na 224cm. Pokrycie wykonać z ceramicznej dachówki karpiówki, mrozoodpornej, ułożonej w łuskę. Balustradę ganku wykonać z drewna. Powinna mieć ona wysokość 110cm (od podłogi ganku) i konstrukcję złożoną ze słupków i krzyżulców. Podłogę ganku wykonać z desek o grubości ok. 2,8cm. Okno w przejściu z ganku do wieży usunąć i zastąpić drzwiami deskowymi, jednoskrzydłowymi, okutymi blachą ze stylizowanymi, pasowymi zawiasami. Drzwi wejściowe do wieży z poziomu parteru usunąć i założyć drzwi z naswietłem, deskowe, jednoskrzydłowe ze stylizowanymi, pasowymi zawiasami. Wszystkie otwory strzelnicze w wieży Bramy Polskiej zamknąć nierozwieralnymi oknami o szkleniu zespolonym w minimalistycznych ramach aluminiowych lub stalowych. Okna najwyższego poziomu rozebrać i zastąpić oknami ostrołuczными, rozwieralnymi, o szkleniu zespolonym w ramach drewnianych. Istniejące schody prowadzące do wejścia wieży rozebrać. Założyć nowe stopnie, wykonane z granitu o powierzchni płomieniowanej. Schody powinny zostać uzupełnione balustradą drewnianą, o wysokości 110cm i konstrukcji analogicznej do balustrady ganku.

Istniejące strop na dwóch najwyższych poziomach wieży Bramy Polskiej usunąć i wykonać nowe, o konstrukcji analogicznej do istniejących. Belki stropowe, po rozbiórce i oględzinach mogą zostać użyte wtórnie. Deski podłogi do całkowitej wymiany. Grubość desek – 2,8cm. Istniejące schody należy poddać oględzinom i dokonać wymiany elementów uszkodzonych. Elementy konstrukcyjne zachowane w dobrym stanie oczyścić, w razie potrzeby ociosać i zaimpregnować. Stopnie schodów do całkowitej wymiany. Balustradę schodów wzmocnić, elementy zniszczone usunąć i zastąpić analogicznymi. W razie potrzeby zamontować dodatkowy pochwyt balustrady, tak, aby miała ona min. 110cm wysokości na całym przebiegu. Balustradę zabezpieczającą otwór schodów w stropie na najwyższym poziomie zdemontować i wykonać nową, o wys. 110cm i konstrukcji analogicznej do balustrady ganku. Przy wejściu na ganek zakotwić w murze drabinę stalową z dwiema poręczami prowadzącą do niszy drzwiowej. Elementy stalowe malować na kolor matowy, grafitowy: RAL 7021 lub RAL 9011. Ubytki we wnękach okiennych wieży uzupełnić cegłą o wymiarach gotyckich ze spoiną płaską. Posadzkę na parterze wieży naprawić – oczyścić, uzupełnić ubytki w wylewce.

Baszta Piaskowa:

Na szczycie baszty należy wykonać balustradę zabezpieczającą górny taras. Powinna mieć ona 140 cm wysokości (od posadzki tarasu) i zostać wymurowana z cegły o wymiarach gotyckich, w wątku jednowozówkowym. Na każdej z czterech stron balustrady należy wykonać po trzy otwory strzelnicze, kluczowe i szczelinowe naprzemiennie, rozglifione do wewnątrz.

Posadzkę górnego tarasu odsłonić. Odsłonięte partie murów historycznych zabezpieczyć szlamowaniem pod warstwą cegły, hydrofobizować. Strop żelbetowy powinien zostać rozebrany i

wykonany na nowo, bez zmiany położenia. Otwór w stropie zabezpieczyć klapą drewnianą, zabezpieczoną przed opadami, rozwieraną.

Istniejące stropy drewniane w baszcie należy usunąć. Nowe stropy wykonać z korektą wysokości poziomów, wykorzystując odsadzki, otwory maczulcowe i otwory bo belkach stropowych. W razie konieczności odsadzki i otwory podkuć do odpowiednich rozmiarów. Przyjąć należy belki stropowe drewniane, o przekroju 20x25cm. Na belkach układać deski o grubości 2,8cm. Istniejące drabiny należy usunąć. W ich miejscu wykonać schody drabiniaste o konstrukcji drewnianej, policzkowej. Stopnie również wykonać z drewna. Balustrady schodów o wysokości 110 cm wykonać z drewna i opierać na słupkach, w razie potrzeby stężając konstrukcję krzyżulcami. Otwory strzelnicze baszty (wszystkie), należy zamknąć nierozwieralnymi oknami o szkleniu zespolonym w minimalistycznej ramie stalowej lub aluminiowej. Drzwi wejściowe do baszty (zlokalizowane na poziomie +1) należy usunąć i zastąpić nowymi, deskowymi, jednoskrzydłowymi drzwiami na stylizowanych zawiasach pasowych. Posadzkę na poziomie +1 podnieść o ok. 17cm i wykonać z desek.

Kurtyna muru:

Należy rozebrać istniejące zwieńczenie muru wykonane z konstrukcji drewnianej krytej papą. Po usunięciu koronę muru oczyścić i poddać oględzinom. Wtórne, górne warstwy cegieł należy rozebrać w celu ujawnienia reliktywów oryginalnego krenelaża. W partii północnej, bezpośrednio przy Wieży Bramy Polskiej na odcinku 17m wymurować chodnik bojowy z krenelażem. W każdej z blanek wymurować otwór strzelnicy, rozglifiony i zwieńczony łękiem. Wszystkie elementy z cegły o wymiarach gotyckich, w wątku jednowozówkowym. Spoina gładka, cofnięta o 3-5mm w stosunku do lica muru. Chodnik bojowy ze spadkiem 1%. Koronę muru na pozostałych odcinkach zabezpieczyć prostą czapką z cegieł o wymiarach gotyckich na sztorc, ze spadkiem 1% w stronę zewnętrzną. Na całej długości muru założyć szlamowanie dwie warstwy cegły poniżej korony. Hydrofobizować.

Lico muru oczyścić i konserwować zgodnie z programem prac konserwatorskich. Partie zerwanego lub silnie uszkodzonego lica gotyckiego uzupełnić kitami. Lico gotyckie zachowane w dobrym stanie oczyścić i uzupełnić spoiny z rysą. Partie lica wtórnego oczyścić, konserwować, wymienić spoiny na zagładzone, cofnięte o 3-5mm. Partie otynkowane oczyścić z tynku i zakonserwować zerwanie lub lico znajdujące się pod nim wg zasad opisanych powyżej. Partie lica z rudy darniowej oczyścić i zakonserwować. Uzupełnić spoiny – spoina z rysą. Partie cokołowe uzupełnione wtórnie cegłą rozebrać i odsłonić negatywy po dawnym licu z eratyków. Uzupełnić lico dobierając głązy o odpowiednich gabarytach. Przestrzenie między nimi uzupełnić łamaną cegłą, rudą darniową bądź drobnymi kamieniami.

Pęknięcia w kurtynie muru przeszyć prętami np. Helifix między warstwami cegieł. Alternatywnym rozwiązaniem może być użycie włókien węglowych. Zerodowane czapki przypór muru rozebrać i wymurować nowe. Należy użyć cegły o wymiarach gotyckich i powtórzyć kształt istniejących czapek. Hydrofobizować.

Plac i tereny przyległe do wieży Bramy Polskiej:

Istniejące w otoczeniu placu ławki należy zdemontować.

Nawierzchnię placu należy rozebrać. W jej miejscu zaprojektowana została nawierzchnia z granitowej kostki brukowej oraz płyt betonowych z minimalną fugą. W południowej części placu, w miejscu dzisiejszej szachownicy, należy wykonać nową. Powinna być ona wykonana z jasnoszarych i czarnych płyt granitowych 50x50 cm o powierzchni płomieniowanej. Również dwie ścieżki wychodzące z placu w kierunku południowym należy wykonać z nawierzchnią z płyt betonowych z minimalną fugą. W północno-wschodnim narożniku placu należy lokować infokiosk oraz ustawioną na odpowiednim postumencie makietę Byczyny wykonaną z brązu. Wzdłuż północnej i wschodniej strony placu montować ławki systemowe, modułowe. Centralna ławka północnej strony powinna być ławką multimedialną i fotowoltaiczną.

Oprawy oświetlenia punktowego należy osadzać w gruncie z opaską z kostki granitowej o szerokości ok. 20 cm. Wzdłuż wschodniej elewacji wieży Bramy Polskiej należy wykonać opaskę żwirową, szeroką na ok. 100-120cm, która zabezpieczy projektowane elementy oświetlenia przed roślinnością. W południowej części placu wykonać studzienkę przyłączeniową do obsługi imprez. Należy również zmienić lokalizację masztu flagi, tak aby znajdował się on w osi projektowanej szachownicy. Przy wschodniej granicy placu należy osadzić w gruncie dwa maszty instalacji oświetlenia (systemowe).

Obszar na południe od wieży Bramy Polskiej (po wewn. stronie muru) wyrównać i wybrukować kostką granitową. W jego południowej partii zamontować fotowoltaiczną ławkę multimedialną.

W południowo-zachodniej partii placu oraz w pobliżu Baszty Piaskowej przewidziano dwie tablice informacyjne. Należy zamontować je trwale wiążąc z gruntem – kotwiąc do wykonanej w tym celu stopy fundamentowej. Na terenie parku przewiduje się wymianę koszu na odpady. Projektowane kosze montować trwale wiążąc z gruntem.

Przewody elektryczne zapewniające zasilanie wszystkich projektowanych elementów oświetlenia, infokiosków itd. należy ułożyć wg projektu instalacji elektrycznej.